WYTYCZNE ARCHIWALNE

Wytyczne – Proces walidacji nadzorczej statystycznych metod obliczania wymogów kapitałowych

Sierpień 2012

Spis treści

1. Definicje i skróty 2
2. Wstęp 5
3. Faza przedaplikacyjna 8
4. Faza aplikacyjna 10
4.1. Złożenie wniosku oraz zakres przekazywanych informacji 10
4.2. Formalna weryfikacja wniosku 12
4.3. Ocena wniosku w zakresie dotyczącym banku krajowego 12
4.4. Wydanie decyzji przez właściwe władze nadzorcze 14
5. Faza poaplikacyjna 16
5.1. Weryfikacja realizacji warunków 16
5.2. Realizacja planu stopniowego wdrożenia 16
5.3. Zarządzanie zmianami w ramach stosowanych metod statystycznych 17
5.3.1. Nowy proces decyzyjny dotyczący zmiany 18
5.3.2. Powiadomienie przed wprowadzeniem zmiany 19
5.3.3. Powiadomienie po wprowadzeniu zmiany 20
5.4. Monitorowanie poprawności funkcjonowania metody statystycznej 20
5.5. Zmiana sytuacji własnościowej 21
5.6. Zaprzestanie stosowania metody statystycznej 21

1. Definicje i skróty

Bank objęty wnioskiem (bank krajowy, bank) – bank[1], który ubiega się o stosowanie metody statystycznej do obliczania wymogu kapitałowego w ramach wniosku grupowego.

Dodatkowa dokumentacja – dokumentacja, której przekazanie wraz z wnioskiem nie jest obowiązkowe, ale oczekuje się, że będzie ona dostępna dla zespołu walidacyjnego w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych w banku.

Dyrektywa CRD (ang. *Capital Requirements Directive*) – pakiet przepisów, na który składają się dwie dyrektywy zawierające wytyczne Nowej Umowy Kapitałowej (Bazylei II) - z późniejszymi zmianami:

- Dyrektywa 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe,
- Dyrektywa 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych.

Floor – minimalny poziom, na którym bank zobowiązany jest utrzymywać wymóg kapitałowy z tytułu danego rodzaju ryzyka obliczony metodą statystyczną, wyrażony jako ułamek wysokości wymogu kapitałowego z tytułu tego ryzyka wyliczonego przy wykorzystaniu metody stosowanej przed wprowadzeniem metody statystycznej.

Informacje dołączane do wniosku – informacje, jakie bank objęty wnioskiem powinien przekazać wraz z wnioskiem.

Metoda AMA (ang. *Advanced Measurement Approach*) – zaawansowana metoda pomiaru, stosowana w obszarze ryzyka operacyjnego[2].

Metoda IRB (ang. *Internal Ratings Based [Approach]*) – metoda wewnętrznych ratingów[3]:

- **F-IRB** – podstawowa metoda wewnętrznych ratingów – metoda pomiaru ryzyka kredytowego, w ramach której wobec ekspozycji „niedetalicznych" banki stosują własne oszacowania prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD) oraz nadzorcze wartości strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD), terminów zapadalności (M) i współczynnika konwersji (CCF).
- **A-IRB** – zaawansowana metoda wewnętrznych ratingów – metoda pomiaru ryzyka kredytowego, w ramach której banki stosują własne oszacowania prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD), strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD), terminu zapadalności (M) oraz współczynnika konwersji (CCF).

[1] Bank krajowy będący członkiem międzynarodowej grupy finansowej; na bazie indywidualnej lub skonsolidowanej, tj. z uwzględnieniem podmiotów zależnych od banku, które są objęte wnioskiem o stosowanie metody statystycznej.
[2] O której mowa w§ 34 – 68 Załącznika nr 14 do Uchwały.
[3] O której mowa w Załączniku nr 5 do Uchwały.

Metoda VaR (ang. *Value at Risk*) – metoda wartości zagrożonej, stosowana w obszarze ryzyka rynkowego[4].

Nadzór goszczący – władze nadzorcze właściwe dla banku będącego podmiotem zależnym unijnej instytucji dominującej, objętej wnioskiem grupowym. Nadzory goszczące wydają opinię dla nadzoru konsolidującego w zakresie nadzorowanych przez siebie banków.

Nadzór konsolidujący – władze nadzorcze właściwe dla unijnej instytucji dominującej, pełniącej funkcję podmiotu konsolidującego w ramach wniosku grupowego. Decyzje nadzoru konsolidującego dotyczą wszystkich podmiotów grupy kapitałowej.

Podmiot dominujący – podmiot dominujący w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do organizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 185, poz. 1439 z późn zm.) lub podmiot, który w ocenie Komisji Nadzoru Finansowego może w inny sposób wywierać znaczący wpływ na inny podmiot.

Podmiot zależny – podmiot, w stosunku do którego inny podmiot jest podmiotem dominującym, przy czym wszystkie podmioty zależne od tego podmiotu zależnego uważa się również za podmioty zależne od pierwotnego podmiotu dominującego.

Uchwała – uchwała Nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2010 r. (Dz. Urz. KNF Nr 2, poz. 11 z późn. zm.) w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, transponująca przepisy Dyrektywy CRD w zakresie wyznaczania wymogów kapitałowych do prawa polskiego.

Unijna instytucja dominująca – oznacza instytucję kredytową, której podlega jako podmiot zależny instytucja kredytowa lub instytucja finansowa, lub która posiada udziały w takiej instytucji, oraz która nie jest sama w sobie podmiotem zależnym w stosunku do innej instytucji kredytowej posiadającej zezwolenie na prowadzenie działalności instytucji kredytowej w dowolnym Państwie Członkowskim lub w stosunku do finansowej spółki holdingowej założonej w dowolnym Państwie Członkowskim.

Walidacja nadzorcza – proces oceny wniosku (w zakresie dotyczącym banku krajowego), którego celem jest dokonanie oceny metod pomiaru ryzyka, które mają być wykorzystywane w banku do celów kalkulacji wymogu kapitałowego, pod kątem ich zgodności z przepisami ustawy Prawo bankowe oraz uchwałą Nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2010 r. (z późn. zm.). Efektem procesu oceny wniosku jest opinia dla nadzoru konsolidującego, wskazana w art. 128d ust. 9 ustawy Prawo bankowe. Walidacja nadzorcza obejmuje również działania realizowane po uzyskaniu przez bank zgody na stosowanie metody statystycznej do obliczania wymogów kapitałowych.

[4] O której mowa w Załączniku nr 19 do Uchwały i metoda mieszana, o której mowa w § 17 Załącznika nr 6 do Uchwały.

Właściwe władze nadzorcze – władze uprawnione na mocy obowiązujących przepisów do sprawowania nadzoru nad podmiotami działającymi na rynku finansowym.

Wniosek – wniosek banku w zakresie dotyczącym banku, o którym mowa w art. 128d ust. 8 ustawy Prawo bankowe.

Wniosek grupowy – wniosek składany przez dominującą instytucję kredytową i jej podmioty zależne lub wspólnie przez podmioty zależne unijnej instytucji dominującej. Wniosek grupowy wymaga współpracy pomiędzy nadzorem konsolidującym a nadzorami goszczącymi.

Załącznik – dokumentacja banku objętego wnioskiem, którą należy załączyć do informacji dołączanych do wniosku.

Zespół walidacyjny – pracownicy Urzędu KNF odpowiedzialni za walidację nadzorczą metody statystycznej.

2. Wstęp

Niniejszy dokument przedstawia tryb postępowania w zakresie wydawania przez KNF (jako nadzór goszczący) opinii dla nadzoru konsolidującego w zakresie wniosków banków ubiegających się o wspólne stosowanie metod statystycznych do obliczania wymogu kapitałowego oraz oczekiwania KNF wobec banków krajowych uczestniczących w tych postępowaniach.

Proponowane zasady będą przedstawiane właściwemu dla rozpatrywanego wniosku nadzorowi konsolidującemu w celu uzgodnienia szczegółowego trybu współpracy z tym nadzorem w procesie wydawania zgody na stosowanie metody statystycznej do obliczania wymogów kapitałowych.

Wnioski, o których mowa w art. 128d ust. 2 ustawy Prawo bankowe (tj. w przypadku, gdy KNF pełni rolę nadzoru konsolidującego) są rozpatrywane ze szczególnym uwzględnieniem zasad określonych w ustawie Kodeks postępowania administracyjnego.

Wytyczne mają zastosowanie do następujących metod statystycznych obliczania wymogów kapitałowych[5]:

1. w zakresie ryzyka kredytowego – metody wewnętrznych ratingów, tj. metody IRB[6] (*Internal Ratings Based [Approach]*), o której mowa w Załączniku nr 5 do Uchwały,
2. w zakresie ryzyka operacyjnego – zaawansowanej metody pomiaru, tj. metody AMA (*Advanced Measurement Approach*), o której mowa w § 34 – 68 Załącznika nr 14 do Uchwały,
3. w zakresie ryzyka rynkowego – metody wartości zagrożonej, tj. metody VaR (*Value at Risk*), o której mowa w Załączniku nr 19 do Uchwały i metody mieszanej, o której mowa w § 17 Załącznika nr 6 do Uchwały.

Wytyczne mają zastosowanie do banków, które zamierzają stosować metody statystyczne do obliczania wymogów kapitałowych, jak również do tych banków, które uzyskały już zgodę na stosowanie takich metod.

W przypadku, gdy KNF pełni rolę nadzoru goszczącego, niniejszy dokument stanowi aktualizację zasad walidacji nadzorczej dla fazy przedaplikacyjnej i aplikacyjnej w zakresie oceny wniosków IRB i AMA[7] oraz zakresu informacji wymaganej od banków dla metody IRB, AMA i VaR[8], jak również stanowi uzupełnienie tych zasad o:

[5] Na podstawie art. 128 ust. 3 ustawy Prawo bankowe oraz § 8.1 Uchwały.
[6] Tj. w zakresie metody F-IRB lub A-IRB oraz w przypadku stopniowego przechodzenia z metody F-IRB do metody A-IRB.
[7] Tj. DK/9/Walidacja „Walidacja zaawansowanych metod wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego i operacyjnego" (2006 r.).
[8] Przekazanych odpowiednio (dla metody IRB, AMA i VaR) w pismach z dnia: 6 marca 2007 r. (znak: NB-BPN-VII-076-10/07), 14 marca 2007 r. (znak: NB-BPN-VII-076-329/07) i 12 grudnia 2007 r. (znak: AMA: NB-BPN-VII-076-90/07).

- wytyczne dotyczące walidacji nadzorczej dla fazy przedaplikacyjnej i aplikacyjnej w zakresie wniosków dotyczących metody VaR,
- wytyczne dla fazy poaplikacyjnej dla metody IRB, AMA i VaR, w szczególności w zakresie trybu postępowania w przypadku wprowadzania zmian do zatwierdzonych metod statystycznych, o których mowa w Załącznikach do Uchwały, tj. odpowiednio w: § 262 – 267 Załącznika nr 5, § 35a – 35f Załącznika nr 14 oraz § 3a – 3f Załącznika nr 19.

Stanowisko nadzoru odnośnie do wymagań dotyczących rozwiązań stosowanych w ramach metody IRB i AMA określone w dokumentach konsultacyjnych: DK/03/IRB „Metoda zaawansowana wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego" (2005 r.) oraz DK/9/Walidacja „Walidacja zaawansowanych metod wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego i operacyjnego" (2006 r.) pozostaje bez zmian, poza wymogami dotyczącymi zasad przeprowadzania samooceny wniosku, które zostały zaktualizowane w niniejszych wytycznych.

W ramach walidacji nadzorczej wyróżnia się następujące fazy:

1. faza przedaplikacyjna – działania realizowane przed przedstawieniem przez bank wniosku,
2. faza aplikacyjna – działania realizowane od momentu przedstawienia przez bank wniosku, w tym poprzez analizę zaprezentowanych rozwiązań oraz przekazanie opinii KNF, do momentu przekazania rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku (tj. decyzji wydanej przez właściwe władze nadzorcze),
3. faza poaplikacyjna – działania realizowane po uzyskaniu przez bank zgody na stosowanie metody statystycznej do obliczania wymogów kapitałowych.

Niniejszy dokument opisuje zasady dotyczące trybu postępowania wspólne dla wniosków dotyczące wyżej wymienionych metod statystycznych, natomiast szczególne uwarunkowania i wytyczne dla poszczególnych rodzajów metod statystycznych wskazane zostały w:

1. Załączniku nr 1 – w zakresie metody IRB,
2. Załączniku nr 2 – w zakresie metody AMA,
3. Załączniku nr 3 – w zakresie metody VaR,

przy czym każdy z powyższych Załączników odnosi się do następujących kwestii:

- zakres informacji, jaki powinien zostać dołączony do wniosku dotyczącego metody statystycznej dla danego rodzaju ryzyka, oraz dodatkowa dokumentacja, która powinna być dostępna dla zespołu walidacyjnego w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych w banku (część A),
- zasady klasyfikacji zmian wprowadzanych w zakresie poszczególnych metod statystycznych (część B).

W niniejszym dokumencie uwzględnione zostały uwarunkowania i wymogi wynikające w szczególności z następujących przepisów prawa i regulacji dotyczących sektora bankowego:

1. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r., Nr 72, poz. 665 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r., Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.),
3. Uchwała Nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka,
4. Uchwała Nr 2/2008 KNF z dnia 7 stycznia 2008 r. w sprawie trybu wykonywania nadzoru bankowego (Dz. Urz. KNF Nr 1, poz. 1),
5. Uchwała Nr 258/2011 KNF z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku (Dz. Urz. KNF Nr 11, poz. 42).

Dokument uwzględnia również wytyczne European Banking Authority (EBA, wcześniej: CEBS) w zakresie walidacji nadzorczej, w tym:

1. wytyczne „*Guidelines on the implementation, validation and assessment of Advanced Measurement <<AMA>> and Internal Ratings Based <<IRB>> Approaches*” z dnia 4 kwietnia 2006 r.,
2. wytyczne „*EBA Guidelines on Advanced Measurement Approach (AMA) – Extensions and Changes*” z dnia 6 stycznia 2012 r.,
3. wytyczne „*Guidelines for cooperation between consolidating supervisors and host supervisors*” z dnia 25 stycznia 2006 r.,
4. wytyczne „*Guidelines for the Operational Functioning of Supervisory Colleges*” z dnia 15 czerwca 2010 r.,
5. wytyczne „*Guidelines on the Application of the Supervisory Review Process under Pillar 2*” z dnia 25 stycznia 2006 r.

3. Faza przedaplikacyjna

1. Nie później niż 6 miesięcy przed planowanym terminem złożenia wniosku (grupowego) do nadzoru konsolidującego KNF oczekuje uzyskania od banku zawiadomienia o tych planach, z uwzględnieniem informacji dotyczących:
   1) planowanej daty wprowadzenia metody statystycznej,
   2) rodzaju wnioskowanej metody statystycznej,
   3) planowanego zakresu stosowania oraz stopnia pokrycia na dzień złożenia wniosku oraz docelowego stopnia pokrycia, ze wskazaniem:
      a. w przypadku metody IRB – podmiotów objętych metodą statystyczną oraz:
         - rodzaju ekspozycji objętych metodą IRB oraz ekspozycji wyłączonych na stałe z metody IRB, wraz z informacją o wielkości aktywów ważonych ryzykiem tych portfeli obliczonej wg metody standardowej,
         - stopnia pokrycia ekspozycji metodą IRB (wyrażonego jako wartość aktywów ważonych ryzykiem dla portfeli planowanych do objęcia metodą IRB obliczona według metody standardowej w odniesieniu do wartości aktywów ważonych ryzykiem dla całego portfela banku obliczonej według metody standardowej),
      b. w przypadku metody AMA – linii biznesowych i podmiotów objętych metodą statystyczną,
      c. w przypadku metody VaR – zakresu wykorzystywania metody statystycznej w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka (walutowego, cen towarów, cen kapitałowych papierów wartościowych, ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych, ryzyka ogólnego stóp procentowych) oraz podmiotów objętych metodą statystyczną,
   4) planu stopniowego wdrożenia[9],
   5) testu stosowania (*use test*), tj. wykorzystywania wnioskowanej metody statystycznej w zarządzaniu bankiem objętym wnioskiem, w tym w procesie zarządzania ryzykiem i procesach decyzyjnych,
   6) w przypadku metody IRB – testu doświadczenia (*experience test*), tj. syntetycznej oceny stopnia spełnienia wymagań określonych w Uchwale przez systemy ratingowe w okresie trzech lat przed planowaną datą wprowadzenia metody IRB na potrzeby kalkulacji wymogu kapitałowego.
2. Po uzyskaniu powyższego zawiadomienia, KNF informuje nadzór konsolidujący o fakcie otrzymania zawiadomienia oraz uczestniczy w opracowywaniu przez nadzór konsolidujący planu działań związanych z walidacją nadzorczą.

[9] W przypadku, gdy metoda statystyczna wprowadzana będzie stopniowo.

3. Istotnym elementem fazy przedaplikacyjnej jest spotkanie pomiędzy bankiem a pracownikami Urzędu KNF, na którym prezentowana jest syntetyczna informacja nt. przyjętych przez bank rozwiązań w zakresie wprowadzanej metody statystycznej oraz dyskutowany jest termin przedstawienia przez bank wniosku. Spotkanie organizowane jest niezwłocznie po przeprowadzeniu analizy informacji przekazanych przez bank w zawiadomieniu, o którym mowa w pkt 1.
4. W przypadku, gdy planowany termin złożenia wniosku ulega zmianie oczekuje się, że bank bez zbędnej zwłoki poinformuje o tym fakcie KNF.
5. W przypadku pozyskania informacji o zmianie planowanego terminu złożenia wniosku KNF nawiązuje kontakt z nadzorem konsolidującym oraz uwzględnia tę informację w planie działań związanych z walidacją nadzorczą, o którym mowa w pkt 2.

4. Faza aplikacyjna

6. W celu uzyskania pozytywnej opinii KNF w sprawie możliwości stosowania metody statystycznej do obliczania wymogu kapitałowego bank musi wykazać, że spełnia określone w Uchwale wymogi dotyczące jej wprowadzenia i stosowania.

7. W ramach procesu walidacji nadzorczej przewiduje się współpracę oraz wzajemne konsultacje z nadzorcą konsolidującym[10]. Celem tych działań jest podjęcie przez nadzór konsolidujący decyzji, czy należy udzielić zgody, jak również określenie ewentualnych warunków i terminów udzielenia takiej zgody.

8. KNF przygotowuje dla nadzoru konsolidującego opinię w zakresie dotyczącym oceny wniosku banku krajowego. Opinia ta przekazywana jest w terminie umożliwiającym wydanie przez nadzór konsolidujący decyzji w ciągu 6 miesięcy od dnia otrzymania przez ten nadzór wniosku (grupowego) o stosowanie metody statystycznej[11]. Przekazując opinię, KNF może określić terminy oraz ewentualne warunki dotyczące stosowania metody statystycznej przez bank krajowy.

9. Faza aplikacyjna składa się z następujących etapów:
   1) złożenie wniosku,
   2) formalna weryfikacja wniosku,
   3) ocena wniosku w zakresie dotyczącym banku krajowego,
   4) wydanie decyzji przez właściwe władze nadzorcze.

10. Na każdym etapie rozpatrywania wniosku KNF przewiduje możliwość zwrócenia się do banku o przekazanie niezbędnych informacji lub dodatkowych wyjaśnień.

11. KNF oczekuje, że w trakcie trwania fazy aplikacyjnej bank nie będzie wprowadzał rozszerzeń i znacznych zmian do stosowanej metody statystycznej, innych niż przewidziane w planie stopniowego wdrożenia. Jeżeli jednak – w uzasadnionych przypadkach – wymagane będzie wprowadzenie takiej zmiany, KNF oczekuje odpowiedniej informacji w tym zakresie (z uwzględnieniem zasad opisanych w części 5.3 niniejszych wytycznych). Powyższe oznacza, że na dzień złożenia wniosku bank powinien zapewnić, że wnioskowana metoda statystyczna funkcjonuje w nim w sposób właściwy, a brak wprowadzania do niej zasadniczych modyfikacji (w trakcie fazy aplikacyjnej) nie spowoduje obniżenia jakości zarządzania i pomiaru danego rodzaju ryzyka.

4.1. Złożenie wniosku oraz zakres przekazywanych informacji

12. Wniosek (grupowy) powinien być złożony przez unijną instytucję dominującą do nadzoru konsolidującego oraz niezwłocznie przedstawiony KNF przez podmiot zależny nadzorowany przez KNF (w zakresie dotyczącym tego podmiotu)[12].

[10] Zgodnie z art. 128d ust. 6 ustawy Prawo bankowe.
[11] Zgodnie z art. 128d ust. 9 ustawy Prawo bankowe.
[12] Zgodnie z art. 128d ust. 8 ustawy Prawo bankowe.

13. KNF oczekuje, że zarówno wniosek (w zakresie dotyczącym banku krajowego), jak i informacje dołączane do niego będą dostarczać prawdziwych i rzetelnych informacji. W szczególności nie mogą one pomijać faktów istotnych z perspektywy całościowej oceny rozwiązań przyjętych w ramach wnioskowanej metody statystycznej. Oczekuje się, że realizacja tego wymagania będzie potwierdzona we wniosku.

14. Gotowość do stosowania metody statystycznej musi zostać potwierdzona w wynikach samooceny banku, które powinny znaleźć się w informacjach dołączanych do wniosku. KNF oczekuje, że samoocena zostanie sporządzona przez jednostki merytoryczne odpowiedzialne za oceniany proces, a następnie zweryfikowana przez komórkę audytu wewnętrznego banku oraz zaakceptowana przez zarząd banku. Dokument samooceny powinien zawierać:

    1) ocenę spełnienia wymogów regulacyjnych w odniesieniu do wymogów Uchwały dotyczących wnioskowanej metody statystycznej, tj.
        a) dla metody IRB[13] - w zakresie spełniania kryteriów stosowania metody wewnętrznych ratingów, o których mowa w Załączniku nr 5 do Uchwały[14],
        b) dla metody AMA - w zakresie spełniania norm jakościowych określonych w § 36-41 Załącznika nr 14 do Uchwały oraz norm ilościowych określonych w § 42-60 Załącznika nr 14 do Uchwały[15],
        c) dla metody VaR – w zakresie spełniania warunków stosowania metody wartości zagrożonej, o których mowa w Części I Załącznika nr 19 do Uchwały[16],
    2) syntetyczne uzasadnienie, ze wskazaniem odpowiedniej dokumentacji, potwierdzające fakt spełnienia wymogów sformułowanych w poszczególnych paragrafach Uchwały,
    3) przyczynę ewentualnego braku zgodności lub częściowej niezgodności, istotność tej niezgodności lub częściowej niezgodności w ramach metody statystycznej oraz planowany termin i sposób usunięcia luk.

15. Wniosek (w zakresie dotyczącym banku krajowego), informacje dołączane do wniosku i załączniki do nich powinny zostać przesłane do KNF zarówno w postaci papierowej, jak i elektronicznej (na płycie CD lub DVD). Powyższe dokumenty muszą zostać przekazane w języku polskim. Dodatkowa dokumentacja metody statystycznej powinna być dostępna w języku polskim lub angielskim.

16. Zakres informacji dołączanych do wniosku dla metody IRB, AMA i VaR został przedstawiony odpowiednio w Załącznikach nr 1, 2 i 3.

[13] W przypadku, gdy w ramach metody IRB bank stosuje kilka modeli / systemów ratingowych, w samoocenie należy odnieść się oddzielnie do poszczególnych modeli / systemów ratingowych – w tych obszarach, gdzie stosowane są odrębne rozwiązania.
[14] Zgodnie z § 8 ust. 2 lit. k Uchwały.
[15] Zgodnie z § 8 ust. 5 lit. h Uchwały.
[16] Zgodnie z § 8 ust. 4 lit. l Uchwały.

4.2. Formalna weryfikacja wniosku

17. Na etapie formalnej weryfikacji wniosku prace zespołu walidacyjnego koncentrują się na analizie poprawności w zakresie trybu i formy przedstawienia wniosku oraz analizie kompletności informacji dołączonych do wniosku.

18. Wniosek uznaje się za kompletny w przypadku, gdy spełnia on wymagania określone w niniejszym dokumencie, w szczególności w Załączniku dedykowanym wnioskowanej metodzie statystycznej (część A). W przeciwnym przypadku wniosek zostanie uznany za niekompletny.

19. W sytuacji, gdy wniosek jest uznany za niekompletny (zgodnie z pkt 18) KNF przekazuje do banku oraz do nadzoru konsolidującego informację o konieczności uzupełnienia przez bank wniosku lub złożenia nowego wniosku w późniejszym terminie, oraz informuje nadzór konsolidujący o konieczności przekazania tej informacji do unijnej jednostki dominującej.

20. 6-miesięczny okres rozpatrywania wniosku rozpoczyna się w momencie otrzymania przez właściwe władze nadzorcze kompletnego wniosku[17] w rozumieniu zapisów pkt 18.

4.3. Ocena wniosku w zakresie dotyczącym banku krajowego

21. Etap oceny wniosku (w zakresie dotyczącym banku krajowego) realizowany jest w formie analizy „zza biurka" oraz czynności kontrolnych przeprowadzanych w siedzibie banku. Jego głównym elementem jest szczegółowa analiza informacji dołączanych do wniosku, jak również informacji przekazywanych w trakcie spotkań pracowników nadzoru z przedstawicielami banku. Czynności kontrolne prowadzone są w celu zweryfikowania zgodności rozwiązań banku z informacjami dołączonymi do wniosku pod kątem spełnienia odpowiednich wymogów regulacyjnych.

22. W ramach analizy wniosku ocenie poddawane są następujące obszary:

    1) ilościowy – ocena rozwiązań w zakresie stosowanych w banku modeli pomiaru ryzyka, z uwzględnieniem analizy jakości funkcjonowania wnioskowanych modeli oraz systemu zarządzania tymi modelami,

    2) jakościowy – ocena poprawności funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem w kontekście metody statystycznej, w tym jego zgodności z regulacjami nadzorczymi, wewnętrznymi zasadami banku oraz dobrymi praktykami[18],

    3) IT – ocena rozwiązań banku w zakresie bezpieczeństwa oraz poprawności zarządzania i funkcjonowania systemów informatycznych wykorzystywanych w ramach wnioskowanej metody statystycznej, jak również ocena zarządzania jakością danych przetwarzanych w ramach tej metody.

[17] Zgodnie z art. 13 Dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe.

[18] W tym: Rekomendacje KNF, dokumenty konsultacyjne i wytyczne CEBS/EBA oraz inne krajowe i międzynarodowe normy i standardy.

23. W ramach analizy „zza biurka", w oparciu o informacje dołączane do wniosku, zespół walidacyjny dokonuje szczegółowej oceny rozwiązań stosowanych przez bank pod kątem ich zgodności z wymogami regulacyjnymi i wytycznymi nadzorczymi oraz dobrymi praktykami, m.in. w celu identyfikacji obszarów o najwyższym ryzyku oraz tych elementów, które mogą nie być zgodne / w pełni zgodne z obowiązującymi regulacjami. W tym kontekście bank może zostać poproszony o przekazanie dodatkowych dokumentów, informacji oraz danych.

24. Ustalenia i wyniki analizy „zza biurka" są weryfikowane w trakcie czynności kontrolnych przeprowadzanych w banku. Informacja o terminie[19] przeprowadzenia i zakresie tych czynności jest przekazywana bankowi w formie zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli[20].

25. Podstawowym elementem walidacji nadzorczej w trakcie czynności kontrolnych są informacje uzyskiwane podczas spotkań i dyskusji z przedstawicielami banku. Spotkania te mają na celu właściwe rozpoznanie przez zespół walidacyjny całego procesu, który jest objęty wnioskiem i w szczególności dotyczą omówienia kwestii uznanych za istotne / krytyczne w toku analizy „zza biurka", jak również uzyskanie dodatkowych informacji lub danych, które nie zostały przekazane wraz z wnioskiem.

26. W celu sprawnej organizacji prac oraz zapewnienia dostępności odpowiednich osób podczas czynności kontrolnych, bank jest powiadamiany (w trybie roboczym, z odpowiednim wyprzedzeniem) o harmonogramie i zakresie tematycznym planowanych spotkań.

27. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w sytuacji, gdy w trakcie etapu oceny wniosku właściwe władze nadzorcze uznają, że w świetle ustaleń z czynności kontrolnych stan faktyczny istotnie odbiega od stanu przedstawionego we wniosku, do banku zostanie przekazana informacja o konieczności uzupełnienia wniosku lub złożenia nowego wniosku w późniejszym terminie. Przekazanie powyższej informacji odbywa się poprzez przekazanie pisma, w którym wskazuje się na konieczność uzupełnienia przez bank określonych informacji lub innych braków merytorycznych lub formalnych. W takim przypadku uznaje się, że początek 6-miesięcznego okresu oceny wniosku rozpoczyna się w chwili przekazania kompletnego wniosku[21].

28. Najważniejsze, wstępne ustalenia i uwagi wynikające z walidacji nadzorczej (analizy „zza biurka" oraz czynności kontrolnych) przekazywane są kierownictwu banku[22] na spotkaniu podsumowującym organizowanym na zakończenie czynności kontrolnych.

[19] Czynności kontrolne w zakresie oceny wniosków dotyczących metod statystycznych trwają zazwyczaj 20 – 35 dni roboczych (w zależności m.in. od skali i profilu działalności banku oraz zakresu wniosku).
[20] Zgodnie z wymogami art. 79 Ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r., Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.), w związku z art. 133 ust. 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.).
[21] Po dokonaniu właściwych uzgodnień z nadzorem konsolidującym.
[22] Tj. co najmniej członkowi zarządu odpowiedzialnemu za zarzadzanie ryzykiem oraz kierownictwu banku zaangażowanemu w projekt wdrażania metody statystycznej w banku.

29. Po zakończeniu czynności kontrolnych zespół walidacyjny przekazuje bankowi w trybie roboczym ustalenia i uwagi wynikające z oceny wniosku[23]. Bank ma możliwość przekazania w wyznaczonym terminie[24] stanowiska odnośnie do kwestii poruszonych przez zespół walidacyjny.

4.4. Wydanie decyzji przez właściwe władze nadzorcze

30. W ramach współpracy z nadzorem konsolidującym przy wydawaniu przez niego zgody[25], po zakończeniu procesu oceny wniosku KNF niezwłocznie przekazuje do nadzoru konsolidującego opinię w zakresie dotyczącym nadzorowanego banku objętego wnioskiem grupowym.

31. Opinia KNF dla nadzoru konsolidującego składa się z następujących elementów:

    1) rekomendacja rozstrzygnięcia – w zakresie banku (nadzorowanego przez KNF) objętego wnioskiem – zgodnie z jednym z poniższych wariantów:

        a. decyzja pozytywna (zgoda) – wydawana w przypadku, gdy w ramach walidacji nadzorczej nie zidentyfikowano nieprawidłowości prowadzących do sformułowania warunków (określonych w ust. 3), stanowiąca zgodę na stosowanie wnioskowanej metody statystycznej,

        b. decyzja pozytywna warunkowa (zgoda warunkowa) z możliwością stosowania metody statystycznej na potrzeby kalkulacji wymogu kapitałowego – wydawana w przypadku, gdy w ramach walidacji nadzorczej zidentyfikowano małą liczbę nieprawidłowości prowadzących do sformułowania warunków (określonych w ust. 3) o umiarkowanym wpływie na właściwe funkcjonowanie metody statystycznej i co do których ocenia się, że ich usunięcie jest możliwe w czasie nieprzekraczającym znacznie 1 roku, stanowiąca zgodę na stosowanie wnioskowanej metody statystycznej; w takim przypadku w opinii może być określona propozycja tzw. *floor* (ograniczenia), tj. minimalnego poziomu, na którym bank zobowiązany jest utrzymywać wymóg kapitałowy obliczony odpowiednią metodą statystyczną, wyrażonego jako ułamek wysokości wymogu kapitałowego z tytułu tego ryzyka wyliczonego poprzednio stosowaną metodą; poziom *floor*[26] jest uzależniony od wynikających z oceny rozwiązań stosowanych przez bank liczby i zakresu warunków oraz ich wpływu na właściwe funkcjonowanie metody statystycznej, zaś czas obowiązywania – od przewidywanego możliwego terminu zamknięcia przez bank wskazanych luk (termin ten jest ustalany z uwzględnieniem informacji uzyskanych od banku),

[23] W zależności od liczby i charakteru ustaleń i uwag, termin ten wynosi zwykle 2 – 4 tygodnie od daty zakończenia czynności kontrolnych.
[24] Termin ten wynosi zwykle 1 – 2 tygodnie.
[25] Zgodnie z art. 129 Dyrektywy CRD (Dyrektywa 2006/48/WE).
[26] Bank, który otrzymał warunkową zgodę ze wskazanym poziomem *floor*, zobowiązany jest do obliczania współczynnika wypłacalności oraz jego składników (całkowitego wymogu kapitałowego i funduszy własnych) na podstawie przepisów dotyczących metody statystycznej oraz z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z decyzji. Niezależnie od zastrzeżenia dotyczącego stosowania *floor* wynikającego z decyzji w sprawie zgody na stosowanie metody statystycznej, bank zobowiązany jest do utrzymywania funduszy własnych na poziomie nie niższym niż określono w §14 Uchwały oraz na zasadach określonych w tym paragrafie.

c. decyzja pozytywna warunkowa (zgoda warunkowa) bez możliwości stosowania metody statystycznej na potrzeby kalkulacji wymogu kapitałowego przed spełnieniem warunków sformułowanych w następstwie czynności kontrolnych – wydawana w przypadku, gdy w ramach walidacji nadzorczej zidentyfikowano co najwyżej umiarkowaną liczbę nieprawidłowości prowadzących do sformułowania warunków (określonych w ust. 3) o istotnym wpływie na właściwe funkcjonowanie metody statystycznej, co do których ocenia się, że ich usunięcie jest możliwe w czasie nieprzekraczającym znacznie 1 roku, stanowiąca zgodę na stosowanie wnioskowanej metody statystycznej,

d. decyzja negatywna – wydawana w przypadku, gdy w ramach walidacji nadzorczej zidentyfikowano liczne nieprawidłowości o istotnym wpływie na właściwe funkcjonowanie metody statystycznej, odnoszące się do większości ocenianych obszarów lub takich, co do których ocenia się, że ich usunięcie nie jest możliwe w krótkim czasie (nieprzekraczającym znacznie 1 roku),

2) uzasadnienie opinii:

a. ustalenia – zawierające syntetyczny opis wyników badań dotyczących poszczególnych obszarów,

b. uwagi – formułowane w sytuacjach zidentyfikowania niezgodności z regulacjami nadzorczymi lub dobrymi praktykami oraz innych nieprawidłowości wymagających poprawy,

3) propozycja warunków (opcjonalnie) i terminów stosowania metody statystycznej – warunki formułowane są w sytuacjach stwierdzenia braku zgodności lub częściowej niezgodności banku z odpowiednimi regulacjami (głównie: ustawa Prawo bankowe, Uchwała, stosowne wytyczne CEBS / EBA), bądź identyfikacji zasadniczych nieprawidłowości w funkcjonowaniu metody statystycznej i związanych z nią procesów; w przypadku zaproponowania warunków w opinii KNF przedstawia się również propozycję terminów ich realizacji.

32. KNF niezwłocznie przedstawia bankowi ostateczną listę uwag (opisanych w pkt 31 ust. 2, lit. b) wraz z informacją o przekazaniu opinii nadzorowi konsolidującemu.

33. Po otrzymaniu decyzji nadzoru konsolidującego, KNF przekazuje bankowi rozstrzygniecie w przedmiocie wniosku o wspólne stosowanie metod statystycznych[27].W przypadku decyzji pozytywnej stanowi ono zgodę na stosowanie metody statystycznej na potrzeby kalkulacji wymogu kapitałowego.

34. W przypadku udzielenia przez nadzór konsolidujący zgody na stosowanie metody statystycznej na potrzeby kalkulacji wymogu kapitałowego, KNF informuje Narodowy Bank Polski o uzyskaniu przez bank zgody na przekazywanie stosownych sprawozdań z zastosowaniem metody statystycznej.

[27] Zgodnie z art. 128d ust. 10 ustawy Prawo bankowe.

5. Faza poaplikacyjna

35. Po uzyskaniu przez bank zgody na stosowanie metody statystycznej, realizowana jest współpraca pomiędzy bankiem i właściwymi władzami nadzorczymi w zakresie:

1) weryfikacji realizacji warunków i terminów wynikających z decyzji,
2) realizacji planu stopniowego wdrożenia,
3) zarządzania zmianami w ramach stosowanych metod statystycznych,
4) monitorowania poprawności funkcjonowania metody statystycznej,
5) zmiany sytuacji własnościowej banku,
6) zaprzestania stosowania metody statystycznej przez bank.

5.1. Weryfikacja realizacji warunków

36. W przypadku otrzymania zgody warunkowej (o której mowa w pkt 31 ust. 1 lit. b lub lit. c) oczekuje się, że bank przedstawi właściwym władzom nadzorczym harmonogram realizacji warunków, a następnie będzie przekazywać okresowe raporty z realizacji tego harmonogramu, zgodnie ze wskazaną przez nadzór częstotliwością.

37. Po spełnieniu przez bank wszystkich warunków wskazanych w decyzji, bank przekazuje do właściwych władz nadzorczych informację o ich spełnieniu wraz z odpowiednią dokumentacją dotyczącą sposobu realizacji oraz wynikami niezależnego przeglądu wewnętrznego[28] dotyczącego realizacji warunków. Oczekuje się przy tym, że bank precyzyjnie wskaże, które elementy przekazanej dokumentacji odnoszą się do poszczególnych warunków.

38. Ocena realizacji warunków będzie przedmiotem weryfikacji przed wydaniem kolejnej decyzji przez nadzór konsolidujący. Powyższa ocena uwzględnia również inne istotne zdarzenia i informacje, które miały miejsce / zostały uzyskane po dacie przekazania decyzji. Ocena ta realizowana jest w trybie opisanym w części 4 niniejszego dokumentu.

39. W przypadku niespełnienia warunków lub niepełnego spełnienia warunków wynikających z decyzji w terminach w niej określonych, decyzja o dalszym postępowaniu podejmowana jest przez nadzór konsolidujący we współpracy z KNF.

5.2. Realizacja planu stopniowego wdrożenia

40. Walidacja nadzorcza kolejnych etapów planu stopniowego wdrożenia realizowana jest w trybie analogicznym jak dla oceny wniosku, tj. na zasadach opisanych w części 4 niniejszego dokumentu. W szczególności, w wyniku walidacji nadzorczej każdego z etapów planu stopniowego wdrożenia właściwe władze nadzorcze wydają decyzję, zgodnie z zasadami opisanymi w części 4.4 niniejszych wytycznych[29].

[28] Tj. dokonanego przez jednostkę banku o odpowiednim stopniu niezależności, np. przez audyt wewnętrzny i / lub jednostkę walidacyjną.
[29] Zakres informacji przedstawianej przez bank został wskazany w pkt 16 – co do zasady odnosi się on do rozwiązań wprowadzanych w ramach planu stopniowego wdrożenia.

5.3. Zarządzanie zmianami w ramach stosowanych metod statystycznych

41. Bank powinien posiadać wdrożone oraz zatwierdzone przez zarząd wewnętrzne zasady zarządzania zmianami danej metody statystycznej (dalej: polityka zmian metody statystycznej), określające – w szczególności – role i odpowiedzialność poszczególnych uczestników procesu wewnętrznego zarządzania zmianami metody statystycznej, z uwzględnieniem własnej specyfiki organizacyjnej oraz właściwości stosowanej metody statystycznej[30].

42. W ramach polityki zarządzania zmianami metody statystycznej bank powinien opracować własne zasady dotyczące klasyfikacji i trybu postępowania z planowanymi zmianami metody statystycznej. Zasady te powinny uwzględniać szczegółowe kryteria, na podstawie których bank dokonuje klasyfikacji możliwych zmian, oraz określać wewnętrzne procesy i odpowiedzialność w zakresie identyfikacji, wdrażania, dokumentowania i akceptacji zmian metody statystycznej. W ramach realizacji obowiązków dokumentacyjnych bank powinien prowadzić rejestr zmian metody statystycznej[31].

43. Klasyfikacja planowanych zmian metody statystycznej dokonywana jest w oparciu o kategorie wymienione w części B Załączników do niniejszych wytycznych odpowiednich dla poszczególnych metod statystycznych, w których określono również warunki przypisania zmian do poszczególnych kategorii. Bank powinien uwzględnić w polityce zmian metody statystycznej jedynie te kryteria, które odnoszą się do jego własnej metody statystycznej oraz opracować kryteria bardziej szczegółowe w stosunku do opisanych w odpowiedniej części Załącznika, z uwzględnieniem szczególnych uwarunkowań związanych ze stosowaną w banku metodą statystyczną.

44. Polityka zmian metody statystycznej powinna zapewniać, że planowane zmiany podlegające nowemu procesowi decyzyjnemu (opisanemu w części 5.3.1) są przedmiotem niezależnych przeglądów wewnętrznych[32].

45. Bank jest zobowiązany do dostosowywania polityki zmian metody statystycznej do zmian zachodzących w zakresie ładu korporacyjnego lub systemu zarządzania danym rodzajem ryzyka[33].

46. Polityka zmian metody statystycznej oraz jej stosowanie muszą być przedmiotem niezależnych przeglądów wewnętrznych[34]. Bank powinien również informować KNF o wszelkich modyfikacjach polityki zmian metody statystycznej[35].

---

[30] Zgodnie z § 262 ust. 1 Załącznika nr 5 do Uchwały (IRB), § 35a ust. 1 Załącznika nr 14 do Uchwały (AMA), § 3a ust. 1 Załącznika nr 19 do Uchwały (VaR).
[31] Zgodnie z § 262 ust. 2 Załącznika nr 5 do Uchwały (IRB), § 35a ust. 2 Załącznika nr 14 do Uchwały (AMA), § 3a ust. 2 Załącznika nr 19 do Uchwały (VaR).
[32] Tj. przez jednostkę banku o odpowiednim stopniu niezależności, np. przez audyt wewnętrzny lub jednostkę walidacyjną zgodnie z § 262 ust. 4 Załącznika nr 5 do Uchwały (IRB), § 35a ust. 4 Załącznika nr 14 do Uchwały (AMA), § 3a ust. 4 Załącznika nr 19 do Uchwały (VaR).
[33] Zgodnie z § 262 ust. 6 Załącznika nr 5 do Uchwały (IRB), § 35a ust. 6 Załącznika nr 14 do Uchwały (AMA), § 3a ust. 6 Załącznika nr 19 do Uchwały (VaR).

47. Klasyfikacja jakiejkolwiek planowanej zmiany musi być dokonywana w kontekście innych zmian dokonanych uprzednio, w przypadku których zakłada się, że odniosą skutek w tym samym czasie, oraz innych planowanych zmian[36].

48. W przypadku, gdy występuje rozbieżność pomiędzy klasyfikacją zmiany dokonaną w oparciu o jej wpływ na poziom wymogu kapitałowego a klasyfikacją tej samej zmiany dokonaną w oparciu o kryteria jakościowe, bank zobowiązany jest do przypisania tej zmiany do kategorii o wyższej istotności[37].

49. Niezależnie od kryteriów określonych dla klasyfikacji możliwych zmian w polityce zmian metody statystycznej banku, właściwe władze nadzorcze dokonują oceny zasadności klasyfikacji każdej zmiany przedstawionej przez bank w trybie określonym w części 5.3.1, 5.3.2 lub 5.3.3 i zachowują prawo do dokonania reklasyfikacji danej zmiany metody statystycznej. Tryb postępowania w przypadku konieczności reklasyfikacji zmiany ustalany będzie na bazie indywidualnej[38].

50. W zależności od kategorii zmiany, stosowane są następujące procedury nadzorcze:

    1) nowy proces decyzyjny dotyczący zmiany, opisany w części 5.3.1,

    2) powiadomienie przed wprowadzeniem zmiany, opisane w części 5.3.2,

    3) powiadomienie po wprowadzeniu zmiany, opisane w części 5.3.3.

51. W częściach B Załączników do niniejszych wytycznych (odpowiednich dla poszczególnych metod statystycznych) określono przypisanie każdej z kategorii istotności zmian do właściwych dla nich procedur nadzorczych.

5.3.1. Nowy proces decyzyjny dotyczący zmiany

52. Zastosowanie trybu procesu decyzyjnego oznacza konieczność uzyskania zgody właściwych władz nadzorczych. Jako właściwą procedurę stosowaną w celu uzyskania powyższej zgody rozumieć należy tryb postępowania opisany w części 4 niniejszego dokumentu, z uwzględnieniem treści niniejszej części wytycznych.

53. Bank krajowy, który zamierza wprowadzić zmianę metody statystycznej wymagającą zgody właściwych władz nadzorczych składa (w formie papierowej oraz kopię w wersji elektronicznej) odpowiedni wniosek do właściwych władz nadzorczych (w trybie określonym w części 4.1 niniejszego dokumentu, z wyłączeniem zapisów pkt 14 i pkt 16) w stosownym czasie przed planowanym wdrożeniem, wraz z dokumentacją

[34] Tj. przez jednostkę banku o odpowiednim stopniu niezależności, np. przez audyt wewnętrzny i / lub jednostkę walidacyjną, zgodnie z § 262 ust. 5 Załącznika nr 5 do Uchwały (IRB), § 35a ust. 5 Załącznika nr 12 do Uchwały (AMA), § 3a ust. 5 Załącznika nr 19 do Uchwały (VaR).
[35] Zgodnie z § 264 Załącznika nr 5 do Uchwały (IRB), § 35c Załącznika nr 14 do Uchwały (AMA), § 3c ust. 1 Załącznika nr 19 do Uchwały (VaR).
[36] Zgodnie z § 263 ust. 1 Załącznika nr 5 do Uchwały (IRB), § 35b ust. 1 Załącznika nr 14 do Uchwały (AMA), § 3b ust. 1 Załącznika nr 19 do Uchwały (VaR).
[37] Zgodnie z § 263 ust. 2 Załącznika nr 5 do Uchwały (IRB), § 35b ust. 2 Załącznika nr 14 do Uchwały (AMA), § 3b ust. 2 Załącznika nr 19 do Uchwały (VaR).
[38] Zgodnie z § 263 ust. 3 Załącznika nr 5 do Uchwały (IRB), § 35b ust. 3 Załącznika nr 14 do Uchwały (AMA), § 3b ust. 3 Załącznika nr 19 do Uchwały (VaR).

umożliwiającą dokonanie oceny zgodności zmiany metody statystycznej z wymogami regulacyjnymi, uwzględniającą co najmniej:

1) opis zmiany,
2) przesłanki, cele i spodziewany wpływ na wymóg kapitałowy z tytułu danego rodzaju ryzyka,
3) raport z niezależnego przeglądu wewnętrznego planowanej zmiany[39].

54. Po otrzymaniu kompletnego wniosku, właściwe władze nadzorcze dokonują oceny proponowanej zmiany, a następnie – w trybie określonym w części 4.2, 4.3 i 4.4 niniejszego dokumentu – podejmowana jest decyzja w sprawie wniosku banku o zgodę na wprowadzenie zmiany metody statystycznej.
55. Przekazana bankowi zgoda na wprowadzenie zmiany może mieć charakter warunkowy i wskazywać na konieczność realizacji warunków lub dodatkowych działań (np. równoległego działania poprzedniej i nowej wersji metody statystycznej)[40].

5.3.2. Powiadomienie przed wprowadzeniem zmiany

56. W przedmiotowym przypadku bank powinien poinformować KNF (w formie papierowej i elektronicznej) o zamiarze wprowadzenia zmiany, przy czym oczekuje się, że nastąpi to na co najmniej 3 miesiące (dla metody IRB i AMA) lub 1 miesiąc (dla metody VaR) przed planowanym wdrożeniem. Bank zobowiązany jest również do opracowania niezbędnej dokumentacji, uwzględniającej opis zmiany, jej przesłanki, cele oraz spodziewany wpływ na wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka, którego ona dotyczy[41].
57. KNF niezwłocznie dokonuje oceny zmiany w zakresie metody statystycznej i przed planowanym terminem jej wdrożenia informuje bank o ewentualnych uwagach lub zastrzeżeniach. Może się to wiązać ze wskazaniem rekomendowanych lub obligatoryjnych działań naprawczych, sugestii dotyczących możliwych usprawnień nowych / zmienianych elementów, lub innych szczególnych wymagań (np. nałożeniem obowiązku równoległego stosowania poprzedniej i nowej wersji systemu zarządzania i pomiaru danego rodzaju ryzyka)[42].
58. W przypadku, gdy KNF poinformuje bank o zastrzeżeniach, o których mowa w pkt 57, przed rozpoczęciem stosowania metody statystycznej z uwzględnieniem zmiany, bank informuje KNF o sposobie realizacji działań, o których mowa w pkt 57. Weryfikacja

[39] Tj. sporządzonego przez jednostkę banku o odpowiednim stopniu niezależności, np. przez audyt wewnętrzny i / lub jednostkę walidacyjną, zgodnie z § 265 ust. 1 Załącznika nr 5 do Uchwały (IRB), § 35d ust. 1 Załącznika nr 14 do Uchwały (AMA), § 3d ust. 1 Załącznika nr 19 do Uchwały (VaR).
[40] Zgodnie z § 265 ust. 2 Załącznika nr 5 do Uchwały (IRB), § 35d ust. 2 Załącznika nr 14 do Uchwały (AMA), § 3d ust. 2 Załącznika nr 19 do Uchwały (VaR).
[41] Zgodnie z § 266 ust. 1 Załącznika nr 5 do Uchwały (IRB), § 35e ust. 1 Załącznika nr 14 do Uchwały (AMA), § 3e ust. 1 Załącznika nr 19 do Uchwały (VaR).
[42] j.w.

sposobu realizacji działań dokonywana jest z odpowiednim zastosowaniem zapisów pkt 57[43].

59. W przypadku, gdy KNF dokonuje reklasyfikacji zmiany do wyższej kategorii, bank zostaje poinformowany o tym fakcie przed pierwotnie planowanym terminem wdrożenia zmiany. W takiej sytuacji przeprowadzany jest nowy proces decyzyjny zgodnie z trybem opisanym w części 5.3.1 niniejszych wytycznych.

5.3.3. Powiadomienie po wprowadzeniu zmiany

60. W przedmiotowym przypadku bank zobowiązany jest do informowania KNF o zmianach (w sposób zagregowany) raz w roku, w formie papierowej i elektronicznej. Informacja powinna w szczególności zawierać: opis zmian, terminy ich wprowadzenia oraz wykaz dokumentów stanowiących dokumentację poszczególnych zmian. Takie zmiany mogą być przedmiotem analizy przeprowadzanej w ramach oceny utrzymywania przez bank zgodności z wymogami dotyczącymi tych metod, o której mowa w pkt 61. Powyższa informacja przekazywana jest do KNF wg stanu na koniec roku kalendarzowego, do końca pierwszego kwartału kolejnego roku[44].

5.4. Monitorowanie poprawności funkcjonowania metody statystycznej

61. Bank, który uzyskał zgodę na stosowanie metody statystycznej, zobowiązany jest do utrzymywania i dokonywania przeglądów zgodności z wymogami dotyczącymi tej metody z uwzględnieniem czynników ilościowych oraz jakościowych[45], a KNF – w ramach sprawowanego nadzoru – dokonuje oceny skuteczności tych przeglądów.

62. Oczekuje się, że Bank, który uzyskał zgodę na stosowanie metody statystycznej, raz w roku będzie przekazywał do KNF następujące informacje:

    1) wyniki corocznej samooceny, przygotowanej z uwzględnieniem wytycznych wskazanych w pkt 14,

    2) wykaz audytów wewnętrznych przeprowadzonych w ramach corocznych przeglądów, dotyczących bezpośrednio i pośrednio obszaru objętego metodą statystyczną wraz z informacją nt. istotnych ustaleń wynikających z dokonanego przeglądu,

    3) wykaz przeprowadzonych walidacji wewnętrznych i zewnętrznych[46] wraz z informacją nt. istotnych ustaleń wynikających z tych walidacji,

    4) informację nt. planowanych zmian w metodzie statystycznej w horyzoncie 1 roku[47].

[43] j.w.
[44] Zgodnie z § 267 Załącznika nr 5 do Uchwały (IRB), § 35f Załącznika nr 14 do Uchwały (AMA), § 3f Załącznika nr 19 do Uchwały (VaR).
[45] Zgodnie z § 8 ust. 6 Uchwały oraz „*Guidelines on the Application of the Supervisory Review Process under Pillar 2*".
[46] Walidacja zewnętrzna nie jest elementem niezbędnie wymaganym, a jej ewentualne wykorzystanie powinno stanowić jedynie uzupełnienie (a nie zastąpienie) procesu walidacji wewnętrznej.
[47] W tym informacja o wstępnej klasyfikacji planowanych zmian.

5.5. Zmiana sytuacji własnościowej

63. W przypadku zmiany sytuacji własnościowej banku krajowego, który uzyskał zgodę na stosowanie metody statystycznej, dalszy sposób postępowania w zakresie zgody na stosowanie metody statystycznej jest każdorazowo uzgadniany w trybie indywidualnym pomiędzy właściwymi władzami nadzorczymi oraz podmiotem dominującym grupy, w skład której wszedł bank, w szczególności z uwzględnieniem wpływu zmian wynikających z fuzji lub przejęć na profil ryzyka podmiotu oraz jego funkcjonowanie. Powyższy tryb postępowania ma zastosowanie również w przypadku, gdy zmiana sytuacji własnościowej następuje na wcześniejszych etapach procesu walidacji nadzorczej.

5.6. Zaprzestanie stosowania metody statystycznej

64. Bank, który uzyskał zgodę na stosowanie metody statystycznej, może zmienić stosowaną metodę kalkulacji wymogu kapitałowego na jedną z prostszych metod określonych w Uchwale wyłącznie za zgodą nadzoru konsolidującego, wydawaną w porozumieniu z KNF, po złożeniu do nadzoru konsolidującego oraz KNF pisemnego wniosku zawierającego uzasadnienie celowości zmiany metody obliczania wymogu kapitałowego z tytułu danego rodzaju ryzyka[48].

65. Tryb postępowania w takich przypadkach uzgadniany jest indywidualnie pomiędzy właściwymi władzami nadzorczymi.

Opracowano:

w Wydziale Oceny Ryzyka i Walidacji Nadzorczej

Departamentu Inspekcji Bankowych i Instytucji Płatniczych UKNF

[48] Zgodnie z § 4 i 5 Załącznika nr 5 do Uchwały (dla metody IRB), § 2 ust. 3 Załącznika nr 14 do Uchwały (dla metody AMA). Nie dotyczy metody VaR.